65ste Jaargang No. 5317 DAGBLAD Woensdag 14 Januari 1948

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse Eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ1.— per cm. kolomlengte.

Uitgave van de Paulus-Drukkerij te Curaçao. Hoofdredacteur Ad. Versnev. Adres voor directie, redactie en administratie: Conscientiesteeg 27. Postbus no. 80, telefoon Directie en Administratie no. 1550, Redactie no. 1858.

Agent voor Aruba, Oranjestad, J. E. Croes, Nassaustraat 376; voor Aruba, San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers, Hollandsche Bank Unie, N.V., Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao, Nederlandse Credietbank N.V., bijkantoor te Venray (Nederland).

U.S.A. wil grootste luchtmacht der Aarde

Oud-Jerusalem met verwoesting bedreigd

Dimitrov geeft les in democratie

Herriot herkozen tot President van de Nationale Vergadering

DE LUCHTMACHT DER U.S.A.

De commissie van Truman voor de politiek ten aanzien van het luchtwezen zeide, dat de regering milliarden dollars moet besteden aan de luchtmacht om daarmede een strijdkracht te vormen, die in staat is een mogelijke aanval met atoombommen op het land te kunnen weren. Dit zou klaar moeten zijn in het jaar 1953. Het rapport, dat door vijf personen werd opgesteld, verklaarde, dat de luchtmacht, die nu ontworpen is, zelfs onvoldoende is voor de eerste vijf komende jaren en het zal hopeloos zijn in een latere periode, wanneer men aan kan nemen, dat andere landen atomaire wapenen zullen hebben en wel in een voldoende hoeveelheid om een aanval te doen op het vasteland van Amerika.

De commissie zeide, dat de plannen moeten uitgebreid worden over de gehele linie en dat er een luchtmacht moet komen bestaande uit 70 groepen in plaats van uit 55 groepen, zoals nu ontworpen werd. Het huidige totaal van 3500 eerste klas gevechtsvliegtuigen moet tegen het einde van 1949 verdubbeld zijn.

De uitgaven moeten vermeerderd worden met 1300 millioen dollars, zodat de regering 4150 millioen dollars in het kalenjaar 1940 moet uitgeven voor de luchtmacht en 5450 millioen dollars in het jaar 1949. Als toevoeging aan de posten op de begroting moet 192 millioen dollars meer worden aangevraagd voor de modernisering van de luchtmacht van de vloot en in het volgend jaar moet voor hetzelfde doel 310 millioen dollars meer aangevraagd worden dan het gebruikelijke bedrag.

De commissie zeide nog: wij geloven dat de Verenigde Staten slechts dan absoluut beveiligd zullen zijn indien de oorlog zelf werd uitgebannd.

Het rapport, dat uit 145 bladzijden bestaat, dringt aan op het voeren van een tweeledige politiek. Ten eerste te trachten door middel van het instituut der Verenigde Volken de wereld te winnen voor de vrede en ten tweede het land zodanig in staat van verdediging te stellen, dat het iedere oorlog kan opvangen. Om dit doel te bereiken, zeide de commissie, moet er een ommekeer plaats vinden van onze traditionele houding ten aanzien van bewapening en nationale souvereiniteit. De natie moet steeds meer en meer geld gaan besteden voor haar militaire instellingen, omdat zelfbehoud komt voor de economie. De commissie drong er op aan, dat er onmiddellijk begonnen zou worden met de uitbreiding van de luchtmacht door modernisering van de uitrusting. De commissie verzekerde, dat het aller noodzakelijkste voor de verdediging de luchtmacht was. Zonder een sterke luchtmacht geen verdediging. De commissie gaf ook een nieuw ontwerp voor een strategische verdediging, waarbij de luchtmacht het voornaamste wapen is. Tevoren was de belangrijkste strijdmacht de vloot, maar nu is het in de vloot én de luchtmacht. Waarschuwend zegt het rapport, dat de Verenigde Staten niet zeker kunnen zijn van de vrede voor welke periode ook, omdat soms de gebeurtenissen een wending nemen, die niemand meer in de hand heeft en er een oorlog kan ontstaan, terwijl eigenlijk geen van beide partijen, die wenst. De wereldsituatie is gevaarlijk en onze buitenlandse politiek ontwijkt het gevaar niet. Dit is geen critiek op onze buitenlandse politiek. Een natie zoals de Verenigde Staten hebben dezer dagen geen andere keuze dan de politiek te volgen, die leiden kan tot een breuk met andere naties. De commissie voegde er nog aan toe, dat de Verenigde Staten zich wel moeten realiseren, dat er voor de aanval geen waarschuwing zal zijn en dat de strijdmacht, die in 1952 klaar moet zijn, de enige is waarmede de vijand te doen zal hebben. Op dit ogenblik is geen land in staat om een voortgezette aanval op het vasteland der Verenigde Staten te doen.

De commissie werd op 13 Juli 1947 ingesteld door Truman. Voorzitter is Thomas Finletter, een rechter te New York. De andere leden zijn George Baker, professor voor het transportwezen te Harvard; Palmer Hoyt schrijver in de Denver Post; Arthur Whiteside, een financier te New York en Henry Ford II, die later werd opgevolgd door John McCone, een fabrikant van de Westkust.

HERRIOT HERKOZEN.

De radicale socialist Edouard Herriot, is herkozen als voorzitter van de Nationale Assemblee van Frankrijk. Hij heeft 317 stemmen gekregen, terwijl de communist Rauol Calas 174 verwierf. De socialistische ex-premier Paul Ramadier heeft 17 stemmen behaald.

De stemming vond plaats nadat de rechtse vertegenwoordigers de kamer verlaten hadden, gedurende de rede van de communist Mercel Cachin.

In de Raad van Republiek werd de radicale socialist Gaston Monnerville tot voorzitter herkozen. Monnerville is een neger uit Frans Guyana en haalde 194 stemmen tegenover de 75 stemmen van de communist Georges Marrane.

EEN VEELBETEKENDE WAARSCHUWING.

Negen afgevaardigden van de socialistische oppositie in Bulgarije hebben medegedeeld, dat zij zullen weigeren hun goedkeuring te hechten aan de begroting. Onmiddellijk hierop ontvingen zij een waarschuwing van den communistische premier Georgi Dimitrov, die hen herinnerde aan het noodlot van Nikola Petkov.

Petkov was leider der agrarische oppositie en werd in September 1947 opgehangen op beschuldiging van samenzwering tegen de regering.

De socialisten hebben één geschreven verklaring uitgegeven, waarin zij de begroting van de regering aanvallen. Zij noemen deze begroting „onoprecht en onecht".

Onmiddellijk na het verschijnen dezer verklaring vertelde Dimitrov hen: „Zoals gij kunt herinneren, heb ik vanuit dit spreekgestoelte herhaaldelijk u, bondgenoten van Nikola Petkov, gewaarschuwd. Zij hebben echter niet geluisterd. Zij hebben mijn waarschuwingen in de wind geslagen en hebben hun nek gebroken en hun leider is onder de grond. Gij moet zelf erover nadenken om het noodlot van uw bondgenoten, buitenlandse agenten en vijanden van Bulgarije, te ontgaan. Indien gij tot nu toe niet wijzer bent geworden en indien gij geen poging doet om wijzer te worden, dat zal dit land u niet sparen".

Dimitrov zeide dat de oppositie bestond uit miserabele babbelkousen en buitenlandse gramafoonplaten, die het proces van Petkov weder in het geheugen roepen. Hij zeide: „Toen men een proces aanging tegen de leider van uw verenigde oppositie placht gij te zeggen: „Hoe zou dit Bulgaars gerechtshof het durven wagen om Petkov ter dood te veroordelen?

Er zal een terreur komen. Washington en Londen zullen opstaan om dit te voorkomen".

„Natuurlijk, ging Dimitrov voort, indien zij niet van buiten af hadden ingegrepen en indien niemand zich met ons gerechtshof bemoeid had, zouden wij waarschijnlijk het hoofd van Petkov hebben gespaard. Immers, er zijn andere straffen buiten de doodstraf. Doch toen er sprake was van chantage tegen het Bulgaarse land en toen men zich ging bemoeien met de souvereiniteit van ons gerechtshof, toen hebben wij besloten de doodstraf te vellen en het vonnis is inmiddels ook volbracht".

HET MARSHALLPLAN VOOR EUROPA.

De Witt MacKenzie seint uit New York:

Staatssecretaris Marshall verklaarde gisteren gedurende zijn pleidooi voor het comité voor Buitenlandse Zaken in het Huis van Afgevaardigden te Washington, dat indien Noord-Amerika niet meteen daadwerkelijk de problemen van Europa aanpakt, deze problemen vandaag of morgen toch in de Verenigde Staten zullen komen, en dan misschien onder minder gunstige voorwaarden, dan thans het geval is.

Marshall zeide voorts: „De reconstructie van Europa moet door ons beschouwd worden als een voistrekte noodzakelijkheid, om de grondslag voor te bereiden voor de vrijheid in het meest critieke gebied der wereld. De Europese economische reconstructie is van essentieel belang voor de terugkeer der handel over geheel de wereld. Wat wij willen is vrede en veiligheid, daar wij een grote crisis voor de boeg hebben. Zullen wij nu deze problemen van Europa daadwerkelijk te hulp komen, of zullen wij op ons gemak blijven zitten, totdat een andere mogendheid de gelegenheid aanpakt om de beschaving van toekomstig Europa op zijn manier te beinvloeden? Wij moeten zorg dragen, dat er van ons nooit gezegd kan worden, dat wij de wereldvrede vertraagd hebben."

Zowel Marshall als de Secretaris van Handel, Harriman, deelden aan het comité mede, dat het hulpprogramma voor Europa lasten zal leggen op de schouders van de Noordamerikaanse bevolking. Als een der lasten noemde Harriman de hoge prijzen die zullen komen. Men zal echter trachten de inflatie zoveel mogelijk onder bedwang te houden. Beide secretarissen zijn echter de mening toegedaan, dat de voordelen de nadelen zullen overtreffen. Het zou de moeite waard zijn de gedachten te kunnen lezen van Marshall, die een groot aandeel heeft gehad in de tweede oorlog. Hij meent, dat, indien Europa zich niet op economisch gebied herstelt, de situatie erger zal zijn dan men zich zal kunnen voorstellen.

Op de eerste plaats, aldus Marshall, heeft Rusland openlijk verklaard West-Europa communistisch te maken en het te voegen bij het gebied, dat onder Russische heerschappij staat. Er zijn nu twee systemen om deze agressie tegen te gaan. Ten eerste kan er een militaire barrière opgeworpen worden tegen Centraal Europa — een taak die alleen Noord-Amerika verrichten kan — doch dit zullen wij niet doen. Het ander systeem is om de landen in West-Europa economisch sterk te maken, zodat zij in staat zijn zichzelf te verdedigen. Dit laatste is wat het Marshallplan wil.

Indien het Marshallplan effectief wordt, zal Moskou het zeker gaan bestrijden. Dit is reeds officieel verklaard. Mocht het de Russen gelukken dit plan te doen falen, dan ligt voor hen de weg open naar het Engelse Kanaal. Indien er in het totaal geen Marshallplan zou bestaan, dan is het voor het Bolsjewisme geen moeilijke taak meer om West-Europa te veroveren. En wat dan? Dan zal Rusland geheel Europa gebruiken als basis om te opereren tegen de rest van de wereld. Wij hebben in het geheel geen diagram nodig om te weten wat dit betekenen zal. Waarschijnlijk zal het een andere wereldoorlog betekenen, waarin de Verenigde Staten moeten vechten voor de democratie tegen het vergrote Bolsiewistische Keizerrijk.

Dit is het beeld wat Amerika ziet, indien er geen Marshallplan bestaat, of indien dit plan mocht falen. Het program kan zich verder ontwikkelen en er zijn aanwijzingen volgens welke de landen in West-Europa volledig zullen medewerken. Waarom zouden zij niet medewerken, nu zij alle onder het juk gebukt gaan van de communistische kanonnen, die hen vrees aanjaagt.

het nieuws van vandaag

In de Verenigde Staten is een belangrijk rapport verschenen over de verdediging van het land tegen een eventuele aanval. Met grote aandrang wordt gevraagd om verbetering en uitbreiding van de luchtmacht om voorbereid te zijn op alle mogelijke aanvallen, vooral die met atoombommen. Het rapport houdt helemaal geen rekening met een blijvende vrede. Integendeel, alhoewel men niet verwacht, dat de oorlog nog dit jaar komt, maakt men zich gereed voor de volgende jaren. In 1953 moet alles in orde wezen. De Verenigde Staten moeten de sterkste macht op aarde worden en daarvoor is allereerst een luchtmacht nodig. De talrijke millioenen dollars, die benodigd zijn voor de opbouw van zulk een oorlogsapparaat, laten duidelijk zien dat het voor de kleine landen geen doen meer is om oorlogje te spelen. Deze oorlog heeft practisch alle Europese landen aan de rand van de afgrond gebracht. Een tweede oorlog zou alleen puinhopen overlaten. Slechts de Verenigde Staten en Rusland zijn in staat een oorlog te voeren, die zulke schatten verslindt en hoever sommige lieden hierin gaan, blijkt wel hieruit, dat het rapport zegt, dat de economie uiteindelijk opgeofferd zou moeten worden voor het voeren van de oorlog. Ook combinaties van landen zouden natuurlijk op oorlogsgebied wel wat kunnen praesteren, maar wat een duiten gaan er aldus naar de maan. Duiten, die beter besteed konden worden aan woningbouw, hygiëne, opvoeding, sociale voorzieningen en dergelijke.

De wedloop in de bewapening is allang weer aan de gang. De knapste koppen spannen zich in om steeds moordzuchtiger wapens uit te vinden en in koortsachtig tempo worden de arbeiders hetzij door dollars, hetzij door dwangmaatregelen opgezweept om die kunststukken van menselijke vernielingszucht te fabriceren. Dat alles om de vrijheid te verdedigen. Een vrijheid, die een aanfluiting is geworden van het eigenlijke begrip. Een vrijheid, die van de mens een wanding maakt, een soort automaat, die door alle mogelijke touwtjes van sociale verplichtingen en broodnood gedwongen wordt, allerlei dwaze capriolen te maken. Het is maar een geluk, dat alle soortgenoten daartoe gedwongen zijn, zodoende hebben zij hun buurmans krankzinnige levensstijl niet in de gaten. Om nu die vrijheid te verdedigen gaat de wereld zich tot het uiterste bewapenen met atoombommen en dergelijke. Dat kost geld en dus uiteindelijk arbeid. In de volste zin van het woord graaft hier het mensdom zijn eigen graf. In plaats van te gaan leven volgens de beginselen van het Christendom of ten minste volgens die van de tien geboden, zoekt men het in een machtsapparaat van staal en atomen. En dat is bouwen op water, hoe nonsensicaal dat ook klinkt.

BIENVENIDA.

Al llegar esta noche el equipo costariquiño, les damos la bienvenida a todos estos amigos deportivos, deseándoles grata permanencia en nuestra isla, y buen éxito en sus juegos.

Asegurámosles que serán bien acogidos por todos amigos de deporte aqui en Curazao, de modo que pasen dias amenos y placenteros en ésta y que lleven a su patria gratos recuerdos de su visita a nuestra isla. Que sean dias inolvidables de amistad deportiva!

Het Probleem van de Jeugd

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst; en in dit gezegde ligt veel opgesloten. Dat er ten aanzien van onze Curaçaose jeugd weinig of niets gedaan wordt, speciaal doelen wij hier de zorg voor het geestelijk welzijn van deze jeugd — is een feit, dat wij slechts pijnlijk constateren. Het is nog niet zo lang geleden, dat de advocaat-generaal, J. J. A. Ellis, waarschuwende en aan duidelijkheid niets te wensen overlatende woorden sprak over het grote gevaar, waarin de jeugd momenteel verkeerde. De feiten, welke toen aan de openbaarheid werden prijs gegeven; voorwaar, zij sloegen eenieder met verbazing. De jeugd, een der problemen van onze moderne tijd, verkeert in groot gevaar.

Het heeft geen zin om in dit kort plaatsbestek alle factoren, die tot de verwording van de jeugd leiden, te bespreken.

Deze factoren liggen meestal veel dieper dan alleen in een doelloze ledigheid, op pleinen en straten doorgebracht. Een dier factoren, die de jeugd tot excessen prikkelt is de film. Er bestaat ten aanzien van de film op Curaçao een filmkeuringscommissie, die baanbrekend werk verricht en iedere film op haar juiste merites weet te beoordelen.

Maar wat wil men, indien de jeugd zich niet stoort aan de door genoemde commissie bepaalde leeftijden? De directies, wij weten het, zij zullen zo streng mogelijk de hand houden aan de leeftijdsgrenzen, maar het vernuft van de jeugd is sluw en geslepen. Hiertegen baat niets, de goedwillende staat machteloos tegen de hardnekkigheid van de jeugd om de bioscoop te bezoeken.

Het is typisch, wat voor een grote invloed van de film uitgaat op de jeugd. Uit een Amerikaanse statistiek lezen wij, dat 40 tot 45% van de jeugd vandalisme te wijten is aan de sterk op fantasie en voos heldendom berustende films over straatpiraten, die om de haverklap met revolvers schieten, alsof het de doodeenvoudigste zaak is van de wereld. Bankovervallen, moord en zelfmoord wordt de jeugd aangeprezen als de meest nationale deugd.

Ook het schoolverzuim bepaalt in sterke mate mede de criminaliteit van de jeugd. Immers, ledigang is des duivels oorkussen. De diepere oorzaak zal wel hierin te zoeken zijn, dat een dag afwezigheid van school, meestal betekent een dag vol materieel gewin. Immers, er zijn altijd wel zaken, die op zo'n dag een loopjongen kunnen gebruiken.

Aan wie de schuld? Aan de ouders, die de jeugd te veel de vrije hand geven, of aan de winkeleigenaar, die meestal niet nadenkt en toevallig wel zo'n jongen voor een dag kan gebruiken?

Neen, wij geloven, dat de oorzaak meer te zoeken is in het ontbreken van een leerplichtwet. Op schoolverzuim volgen — zoals overal elders wel het geval is — geen sanctiemaatregelen door de overheid getroffen. En nu wordt de taak van de politie wel zeer verzwaard, want wel kunnen zij optreden tegen baldadigheid van de jeugd; maar haar naar school sturen, neen, dat kunnen zij niet.

Momenteel strijdt men naar autonomie, maar laten we de morele achteruitgang van ons eiland niet uit het oog verliezen. Wat heeft men aan een zelfstandig Curaçao, wanneer de jeugd, onze toekomst, later niet in staat zal zijn de vruchten van onze hedendaagse arbeid te plukken?

Waarom bijvoorbeeld geen verordening gemaakt, om de jeugd tot een bepaalde leeftijd in de avonduren van de straat te weren, anders dan onder geleide. Ook zouden bepaalde stadsgedeelten afgesloten kunnen worden; kortom, de overheid dient niet één middel onbeproefd te laten om onze jeugd tegen haarzelf te beschermen.

Laten ook de ouders begrijpen, dat op hen de allereerste plicht rust zorg te dragen voor het geestelijk welzijn hunner kinderen, van onze jeugd.

En laat de overheid in vele kwalijk riekende gezwellen, het mes zetten. En laat haar het spreekwoord indachtig zijn, dat zachte heelmeesters, stinkende wonden maken. En wie is daarmede gebaat?

MONETAIRE OVEREENKOMST.

Welingelichte bronnen te Lissabon delen mede, dat de herziende monetaire overeenkomst tussen Engeland en Portugal wel hierop zal neerkomen, dat laatstgenoemd land al haar importen van 1948 over Engeland laat gaan. Importen uit andere landen immers, moeten in dollars of in goud betaald worden, zodat dit practisch uitgesloten wordt, onder de huidige bepalingen van deze monetaire Anglo-Portugese overeenkomst. Het streven zal echter zijn om te geraken tot een evenredige handel tussen deze twee landen. Een gedeelte van de Engelse export naar Portugal zal dienen om de Engelse oorlogsschuld, welke circa 8 millioen ponden bedraagt, te dekken.

DE ARABIEREN GINGEN OP DE VLUCHT.

Officiële bronnen uit Jerusalem delen mede dat een dertigtal Arabieren de Joodse nederzettingen Lahavoth hebben aangevallen. Deze nederzetting ligt in het district van de Hula meer, in het Noordelijk gedeelte van Palestina, vlak achter de grens van Syrië. Dit gebied onderging verleden week reeds een aanval der Arabieren vanuit Syrië. Britse troepen werden naar dit district gestuurd vanuit Metuliah aan de Libanese grens. Toen de troepen ter plaatse aankwamen, vlogen de Arabieren weg. De berichtgevers melden dat er geen slachtoffers te betreuren waren.

COMMUNISTISCHE DEMONSTRATIE IN NEW YORK.

Een groep, bestaande uit 34 personen, die de communistische partij in New York vertegenwoordigen, ging naar het lokale Braziliaanse consulaat uit protest tegen het feit, dat de gekozen communisten van het bureau verwijderd zijn. De politie stond paraat tijdens de demonstratie, doch het ging zonder wanordelijkheden. De demonstranten zongen: Breng de democratie weder naar Brazilië en voldoe aan de wensen van het volk.

Ook protesteerden de demonstranten tegen de verbanning der communistische partij in Brazilië alsmede de communistische pers. De delegatie sprak tot Mej. Zilah M. Peixoto, van de consulaire staf, die hun toezegde de boodschap te zullen overbrengen aan de Braziliaanse Consul.

Recht tot het Hart

Het is een eer voor de mens, buiten twisten te blijven. Alleen dwazen zoeken ruzie.

Minister-president Beel legt verklaring af ten aanzien van Indonesie

Een College van Advies ingesteld

Gisterenmiddag heeft Minister-president L.J.M. Beel in de Tweede Kamer van de Staten-Generaal een verklaring afgelegd, betreffende het regeringsbeleid ten aanzien van Indonesië. Tevens heeft de minister een verslag uitgebracht over de reis der drie ministers naar Batavia.

De Minister zeide, dat er bij Koninklijk Besluit een college ingesteld zal worden, bestaande uit de Luitenant-Gouverneur-Generaal als voorzitter en twee leden, te benoemen door de Kroon. De Luitenant-Gouverneur-Generaal zal dit college hebben te raadplegen over alle aangelegenheden, welke de algemene belangen van het Koninkrijk raken, zoals staatkundige, militaire, economische, financiële en culturele verhoudingen van Indonesië tot Nederland, Suriname en Curaçao.

Dr. Beel deelde verder mede dat het de bedoeling is, om zodra het Koninklijk Besluit verschenen is, **L. Neher**, thans Minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting en **Jonkheer Mr. Van Vredenburch**, Chef der directie van politieke zaken aan het Ministerie van Buitenlandse Zaken, voor te dragen voor benoeming tot leden van dit college.

Oost Indonesië heeft aangedrongen op een eigen overeenkomst, die de grondbeginselen van de nieuwe structuur zou veranderen. De uitvoerige besprekingen met de vertegenwoordigers dezer deelstaat, hebben geleid tot een voorlopige ontwerp, waarvan de tekst, zodra er een overeenstemming verkregen is, aan de Kamer zal worden voorgelegd. De Minister zeide dat het probleem van onze verhouding tot de republiek, voor een uiteindelijke oplossing van het Indonesische vraagstuk, van grote betekenis is. Hoewel de republiek een belangrijke uiting blijft om van nationalisme, zou het een fout zijn te menen dat dit nationalisme alleen in het streven van de republiek tot uiting zou komen. De Nederlandse regering heeft tegenover de republiek onveranderlijk vastgehouden aan het standpunt, dat van enige vruchtbare politieke onderhandelingen geen sprake zal kunnen zijn, zolang het staken van vuren niet verwezenlijkt is. Het voeren van besprekingen over deze vanzelfsprekende eis, kunnen niet tot in het eindeloze gerekt worden.

Minister Beel sprak met waardering over het werk der commissie voor goede diensten. Wij hebben verantwoordelijkheid voor de handhaving van orde, veiligheid en bescherming van de bevolking, binnen de zg. Van Mook-lijn. Dit is ingegaan sinds 29 Augustus van verleden jaar en wij blijven dit handhaven, vervolgde Beel. In het ontwerp van de commissie voor goede diensten werdt de Van Mook-lijn als demarcatielijn voor de wapenstilstand voorgesteld.

Aan weerskanten dezer lijn zou een gedemilitairiseerde zone gevormd worden, zich aan beide zijden uitstrekkende tot een lijn, die de vorst vooruitgeschoven posten van elke partij onderling verbindt.

De Minister noemde vervolgens drie beginselen op, nl. erkenning zelfbeschikkingsrecht der Indonesische volken; begrip voor het streven naar verwezenlijking van dit recht, dat zich bij de Indonesische volken openbaart en ten derde het streven om in vreedzaam overleg en in overeenstemming met de Indonesische volken, om een staatkundige vorm te vinden voor een duurzaam samengaan van Nederland, met inbegrip van Suriname en Curaçao, met deze volken, op basis van vrijwilligheid en ter verzekering van beider recht en welzijn.

De Nederlandse regering zou zich bereid verklaren de republiek te betrekken in de vorming van de pre-federale regering van Indonesië, mits de republiek zich bereid verklaart, de nieuwe staatkundige vormgeving te aanvaarden.

ONS KONINKRIJK

INTERIM REGERING GEINSTALLEERD.

Dinsdag middag is de interimregering van Indonesië door Luitenant Gouverneur Generaal geinstalleerd. De leden van deze regering zijn als volgt: **Abdoelkadir**, hoofd van de Nederlandse delegatie; Dzulkarnain, van Oost Sumatra; **Djajdinigrat**, van Oost Indonesië; **Kartagara**, Oost Borneo; **Santoso**, Van Mooks adviseur; en **Wirdjohardjo**, burgemeester van Buitenzorg. De ceremonie werd bijgewoond door L. Neher en Van Vredenburgh.

VAN MOOK ONTKENT.

De Luitenant Gouverneur Generaal Van Mook heeft in een interview met de pers te Batavia, ten stelligste ontkend, dat het niet aannemen door de republiek van de Nederlandse voorstellen, betreffende de order: staakt het vuren, onvermijdelijk de hervatting van de politionele actie zou betekenen.

DJOKJAKARTA IN HET DUISTER.

De militaire gouverneur van Djokjakarta heeft wederom de verduistering en avondklok ingevoerd. Dit is waarschijnlijk een maatregel tegen het toenemen der terroristische activiteiten.

Het Chinees blad „Kengpo" meldt dat de terroristen plannen beramen om de stad te invaderen. De Nederlandse troepen die rondom de stad waren gelegerd, werden door de terroristen aangevallen, die twee leden van de politie doodden.

DE NIJMEEGSE UNIVERSITEIT

Het Amerikaanse comite voor hulpverlening aan de universiteit van Nijmegen stond verbaasd over de houding der autoriteiten van Nijmegen, omtrent het ontwerp van architect Hume. De Nijmeegse autoriteiten willen dit plan niet overnemen.

Een zegsman van het comité verklaarde: De autoriteiten van de Nijmeegse universiteit zijn reeds lang geleden verzocht geworden een goed ontwerp beschikbaar te stellen voor het optrekken der nieuwe gebouwen. Zonder dit ontwerp kan men in de Verenigde Staten van Noord Amerika niet aan de campagne te beginnen ter verkrijging van gelden voor de opbouw van de universiteit..

Hume, een lid van het Amerikaans comité, heeft gratis een ontwerp vervaardigd, voor het voeren van de campagne. Niettegenstaande dit is het comité van opinie, dat niemand aan het ontwerp van Hume gebonden is.

Van her en der

DE TOESTAND IN PALESTINA.

Opnieuw vielen de Arabieren een Joodse nederzetting aan in het Noorden van Galilea en Joodse dynamiet-afdelingen bliezen Arabische scherpschutters-posten op in de buitenwijken van Jerusalem. Een zegsman van het Joodse agentschap gaf te kennen, dat indien de Arabieren doorgaan met hun beleg tegen 1500 Joden in de Joodse wijk van de oude stad, de Joden de oude muren, die de stad omwallen, zullen opblazen, waarbij veel onschuldig volk zal gedood worden. Het aantal doden sedert de verdeling is nu gestegen tot 708.

Een officiële bekendmaking zeide, dat ongeveer dertig Arabieren het vuur openden op de nederzetting Lahavoth in de nabijheid van het meer Hula in het Noorden van Galilea gelegen. In dezelfde streek staken vorige week Arabische aanvallers de grens van Syrië over om de aanval bij Sini te doen. De Arabieren sloegen op de vlucht, toen Britse troepen van de grenspost Metullah nabij Libanees gebied te hulp snelden. Er hadden geen ongevallen plaats. Autoriteiten deelden mede, dat in deze streek vier zwaar en vier licht gepantserde strijdwagens gestationeerd zijn en een afdeling valschermtroepen De Britten protesteerden bij de Syrische regering, nadat stamgenoten over de grens trokken en begonnen te schieten van de heuvelen af op de nederzettingen Dam en Kafar Szold. Joodse afdelingen deden hun aanval op de Arabische scherpbezittersposten na middernacht en 26 afzonderlijke ontploffingen deden de slapende stad schudden. Zestien kleine huizen werden beschadigd en drie winkels werden door Joden in brand gestoken door het werpen van handgranaten.

Arabieren belemmeren het verkeer tussen Jerusalem en de Joodse instellingen op de berg Scorpus en de Joden ondernamen een poging om de weg weder vrij te maken.

Buiten Palestina bracht de ontwikkeling der toestand met zich mede, dat Sokbi Khadra, de assistent van de Groot-Moefti van Jerusalem, die opdracht heeft de hoofdsteden der Arabische Staten te bezoeken in verband met de strijd in Palestina, te Beiroet aan. In Damascus verklaarde een Syrische legerofficier, dat de leiders van het Arabische volksleger er van op de hoogte zijn, dat de Joden in Jerusalem een fabriek bezetten, die granaten en andere vuurwapenen maakt.

ONHEIL IN DE RUSSISCHE ZONE?

De Amerikaanse legerpolitie maakte bekend, dat Dr. Herman Wells, vroeger president van de Universiteit Indiana, door de Sovjet bezettingsautoriteiten is gevangen genomen. De doctor werd verschillende uren vastgehouden, alvorens hij zijn vrijheid verkreeg. Toen Wells gisteren voor een étalage van een winkel stond te kijken, werd hij gearresteerd. De algemene opinie was, dat de Russen getracht hebben hem te ondervragen. De politie deelt mede, dat de Doctor werd vrijgelaten, op interventie van de Amerikaanse autoriteiten.

Men zou veronderstellen, dat de Noordamerikaanse legerofficieren en burger-autoriteiten vrij mogen rondneuzen in alle sectoren van deze viermogendhedenstad, doch sinds de verbreking der conferentie van de vier ministers van Buitenlandse Zaken, gebeurt het herhaaldelijk, dat de Russen de Amerikanen gevangen nemen. Reeds eerder werd gemeld, dat de Russen twaalf Amerikaanse soldaten hebben gevangen genomen, daar zij de Russische grens zouden hebben overschreden.

ONTDEKKINGEN.

Dr. OO Hla, secretaris van de Raad van Industrie, die onder **toezicht** staat van de regering, heeft verklaard, dat er hoeveelheden thorium en uranium gevonden zijn in Myingyan, een district in Centraal-Birma. Deze elementen worden gebruikt bij het vervaardigen van atoombommen. Ook in Myitkyina, een district in Noord-Birma, zijn er grote hoeveelheden platinum en andere metalen gevonden.

ZAKEN REIS.

Aan boord van de „Flying showroom" vertrokken tien Noordamerikaanse zakenlieden uit Miami, voor een vlucht rond de wereld. Deze reis zullen zij via Latijns Amerika ondernemen. Op hun tocht zullen zij allereerst San Juan op Puerto Rico aan doen, vervolgens George Town, Britisch Guiana en Brazilië. Hierna vliegen zij over de Zuid Atlantische zee. Deze trip zal 100 dagen duren en bedraagt aan lengte 45000 mijl. Hun terugreis zullen zij aanvaarden via de Stille Zuidzee.

Missie Nieuws

PAUSELIJKE GROET.

Z.H.E. Mons. Verriet ontving een brief van den Apostolische Nuntius te Haiti, Z.H.E. Mons. Pacini, waarin laatstgenoemde melding doet dat Hij met Nieuwjaar en Kerstmis, namens de geestelijken en gelovigen van Zijn nuntiatuur, gelukwensen heeft aangeboden aan de Heiligen Vader te Rome

Mons. Pacini deelt mede, dat de Heilige Vader per telegram heeft geantwoord, Zijne Apostolische Zegen schenkende aan alle geestelijken en gelovigen van deze nuntiatuur.

SPORT

COSTA RICA KOMT VANAVOND.

Hedenavond worden 18 van de 22 voetballers en supporters van de Costariceinse clubs Orion en Herediano met het KLM-vliegtuig uit San José op Hato verwacht. De overige vier worden Zaterdag as. verwacht. Zij zullen in het Park Hotel logeren.

De juiste datum van hun terugkeer per KLM is nog niet bekend. De vorige ontmoeting tussen Costa Rica en Curaçao vond in 1939 in eerstgenoemd land plaats.

De bemanning van het vliegtuig bestaat uit zeven koppen.

Aan het hoofd van deze groep staat F. H. Bedford Jr., president van de Atlas Supply Company. De groep zakenlieden zal ongeveer dertig landen bezoeken.

Bedford heeft verklaard, dat het doel dezer reis is nauwer contact te maken met de afnemers van autobanden, batterijen, alsmede onderdelen van motoren, automobielen en vliegtuigen.

REGERINGSTROEPEN IN OFFENSIEF.

Uit Athene bericht een AP-correspondent, dat de Griekse troepen een offensief hebben geopend tegen de guerrillas in Parnassus, gelegen op 75 mijl ten Noordwesten van Athene. De sterkte der guerrillabenden ter plaatse bedraagt 800 man. Dit offensief gaat gepaard met amphibie operaties uit de golf van Korinthië.

Een militaire zegsman zeide, dat men verwachten mag dat deze strijdkrachten de bende zullen vernielen. Langs de kust ter hoogte van de havenstad Iratini rukten kanonneerboten en kustwachters op, voor de zon onderging.

De politietroepen en de luchtmacht deden aanvallen, dieper het land in. De guerrillas zijn het meest actief langs de Noorderlijke kust en de golf van Korinthie.

OVEREENSTEMMING

Dwight Griswoold, hoofd van de missie die naar Griekenland is gegaan, heeft op een persconferentie verklaard, dat Griekenland erin heeft toegestemd om het toezicht op de bankcredieten in handen te nemen, teneinde de inflatie te bestrijden. Tevens zullen er andere maatregelen genomen worden om zichzelf te helpen. Men meldt voorts nog dat de discussies spoedig geopend zullen worden over de mogelijkheid van een herziening der Italiaanse herstel betalingen aan Griekenland. Dit voornamelijk voor wat betreft de oceaanschepen Vulcania en Saturnia. De commissie is echter van mening, dat Griekenland het best met kleinere vaartuigen kan doen.

HET JOODS-ARABISCH CONFLICT.

Berichten uit Jerusalem melden, dat een aantal Joden met mortieren en dynamiet heden een buitenpost der Arabieren in de buitenstreken van Jerusalem hebben aangevallen. De politie meldt, dat er verschillende huizen geplunderd of verwoest zijn, doch er zijn geen slachtoffers te bereuren.

Deze Joodse aanval was gericht op het Arabische kwartier Sheikh Jarrah, alwaar de gewapende macht der Arabieren de verbinding tussen Jerusalem en de Joodse stellingen in de bergen van Scopus had gestremd. Er werden 26 explosies waargenomen, terwijl er sporadisch geschoten werd. Verschillende branden werden tevens ook veroorzaakt door de „gasoline-bommen", die de Joden bij de aanval gebruikten. Deze aanval was de laatste van de serie welke de Joden hebben gedaan in de buurt van Jerusalem.

Van officiële zijde bericht men, dat de Britse politie gisteren drie Arabieren heeft doodgeschoten in een poging om de „nesten" nabij Beit Safafa te zuiveren.

Zondag vond er te Mekor Haim, een Joodse nederzetting even buiten de stad Jerusalem, een hevige schietpartij plaats. Een der Joden, die bij de beschieting werd gewond, overleed in een hospitaal te Hadassah.

Niet officiële bronnen delen mede, dat het totaal aantal slachtoffers, sinds de beslissing van de Uno, momenteel 700 bedraagt. Dit te verdelen als volgt: 297 Joden, 361 Arabieren, 30 Britten en 12 anderen, die niet nader geidentificeerd werden.

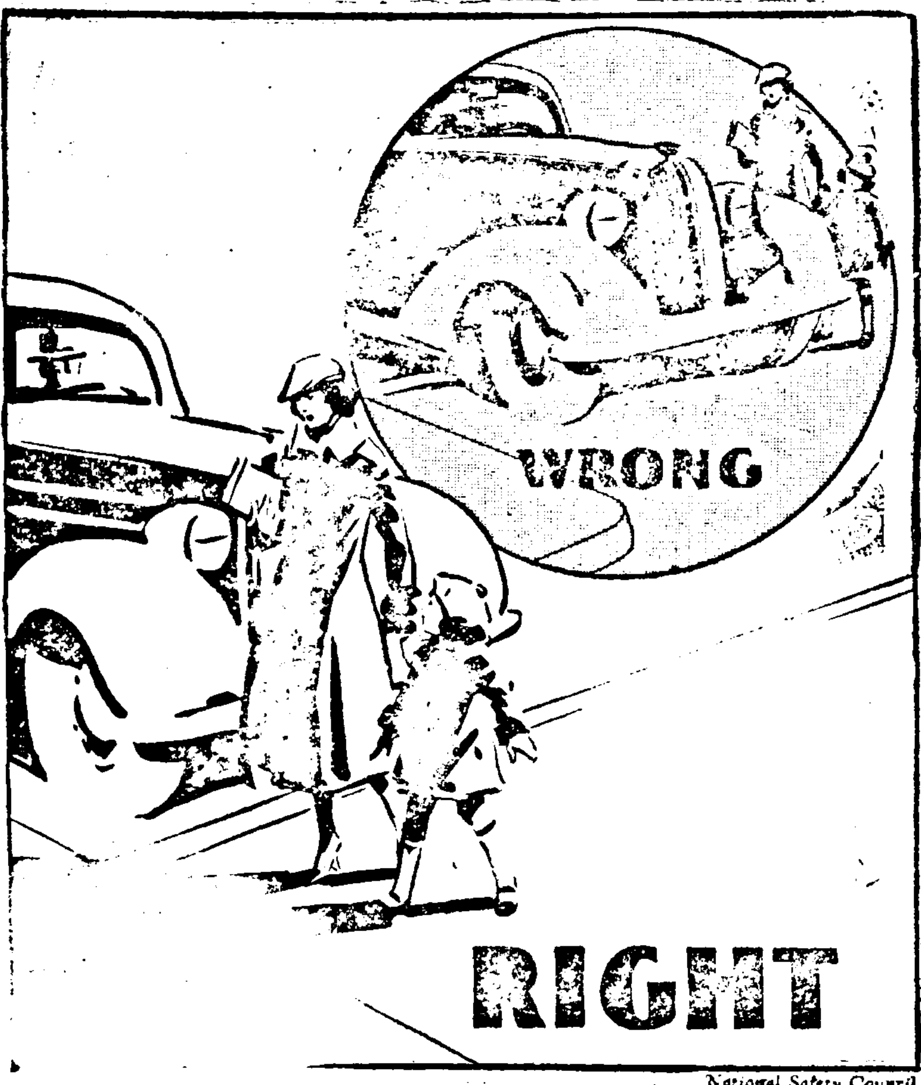
AMSTERDAMSE BEURS.

Conversielening $99^{1}/_{16}$; Koninklijke 331; Unilever $307\frac{3}{4}$; Philips 375; A.K.U. $172\frac{1}{4}$; Nederlandse Scheepvaart Unie $170\frac{1}{2}$; H.V.A. $240\frac{1}{2}$; Amsterdamrubber $173\frac{3}{4}$.

De Deviezencommissie

maakt bekend, dat met ingang van 14 Januari 1948 geen voorafgaande goedkeuring van haar meer vereist zal zijn voor bestellingen in Nederland, Suriname, Gr. Brittanië en de Brits-Westindische eilanden, voor zover deze bestellingen niet betaald worden in een z.g. dollarvaluta.

Willemstad, 13 Januari 1948

Nood der Chinezen in Indonesie

Rapporten over de gepleegde misdaden en terreur

In overeenstemming met de beginselen, welke wijlen dr. Soen Yat Sen heeft opgesteld, zijn de Chinezen in Indië, gelijk overal elders, tegenstanders van het koloniaal bestuur, en als zodanig sympathiseren zij met het streven der Indonesiërs naar onafhankelijkheid. Desondanks zijn zij op vele wijzen en in vele gevallen het slachtoffer geworden van een Indonesisch optreden, wreder dan men zich tegenover vijanden kan aanmeten. Hun huizen en bezittingen zijn vernield. Mannen, vrouwen en kinderen werden verbrand, levend begraven, onthoofd of met bamboe-speren doorstoken. Duizenden zijn uit hun huizen gehaald en getransporteerd naar véraf gelegen oorden, waar zij geen behoorlijk dak boven 't hoofd of voldoende voedsel hebben, aldus 'De Tijd'.

Lang vóór de Nederlandse politionele actie hebben de Federatie van Chinese Verenigingen te Batavia en het Chinese consulaat de wreedheden, gepleegd in de Chinese wijken van Tangerang, Bandoeng, Palembang enz., gerapporteerd aan de republikeinse Minister van Buitenlandse Zaken. Ofschoon de republikeinse regering dus op de hoogte is van de toestand, zijn de daders nimmer gestraft; evenmin werden er ooit maatregelen getroffen, om herhaling te voorkomen. Het gevolg is geweest, dat na het rapport nieuwe gebeurtenissen de vroegere wandaden nog overtroffen hebben. En onwillekeurig vraagt men zich af, of deze terreur is voortgekomen uit de woeste hartstochten van onverantwoordelijke elementen, dan wel uit een vooraf vastgesteld plan, uit het onvermogen, dan wel uit de onwil van de republikeinse autoriteiten, dergelijke misdadigheid te onderdrukken.

De Chinezen woonden reeds lang in de Archipel, toen de Nederlanders er kwamen, en gedurende de vele eeuwen van hun vestiging aldaar hebben zij geen politieke of territoriale ambities gekoesterd. Zij voorzien in hun levensonderhoud als handelaars, boeren, zelfstandige ambachtslieden of als arbeiders bij grote Europese ondernemingen. De Chinese handel is een tussenhandel, die de producten van de Indonesiërs verder verkoopt aan de Nederlanders, of importgoederen van de Europeanen doorverkoopt aan de inlandse bevolking. Ontegenzeggelijk zijn hierbij ongewenste praktijken ingeslopen, doch slechts een zeer kleine minderheid beoefent deze en zij mogen dus niet verweten worden aan de gehele groep.

Gedurende de bezetting bleef bij de Chinezen de herinnering aan vroegere plunderingen bestaan. Hier kwam nog bij, dat de Chinezen werden beschouwd als pro-geallieerd, terwijl de Indonesiërs volledig met de Japanners meegingen. Na het uitroepen van de republiek namen de Indonesiërs echter plotseling een meer verzoenende houding aan, omdat er geruchten liepen, volgens welke Tsjang Kai Sjek in een radiorede zijn steun zou beloofd hebben aan volkeren, die hun zelfstandigheid niet hadden kunnen verwerven; verder omdat men meende, dat het overwinnende China een machtige, invloedrijke natie was; en ten derde omdat verteld werd, dat verdere molestering van Chinezen tegenmaatregelen van de geallieerden zou uitlokken. Terwijl de Nederlanders opgejaagd, gevangen genomen en gedood werden, werden de Chinezen dus als vrienden van de republiek beschouwd. Een Chinese vlag gaf onmiddellijk vrijgeleide.

De Engelsen toonden echter veel minder belangstelling voor de binnenlandse aangelegenheden dan men had gedacht. Japanse wapens b.v. die in handen van benden waren gevallen, werden niet teruggevorderd. Vroegere collaborateurs werden niet gearresteerd. Bovendien bleek men Tsjangs rede verkeerd uitgelegd te hebben en ontdekte men, dat China nog lang niet sterk en eensgezind was. Men hield nu op, de Chinezen te ontzien, vooral toen sommige Chinese handelaars weer goederen aan de Nederlanders leverden en financieel of materieel door de regering gesteund werden, terwijl in enkele Nederlandse bureaux ook Chinese ambtenaren werkten. Hier en daar werden Chinezen ontvoerd, de plundering van huizen begon opnieuw, en er was geen gezag dat strafte. Familieleden van slachtoffers meldden zich aan bij de Nederlandse strijdkrachten, om wraak te kunnen nemen. En dit was voor de republikeinen dan weer aanleiding tot nieuwe wandaden. Hetzelfde was trouwens het geval ten aanzien van Indonesiërs, die werden verdacht van verstandhouding met de Nederlanders.

Geld en arbeid voor de republiek.

Dit houdt niet in, dat de gehele Chinese volksgroep vijandig tegenover de Indonesiërs kwamen te staan. In de binnenlanden, waar de Geallieerden nog niet waren doorgedrongen, stelden Chinezen zowel hun geld als hun arbeid beschikbaar voor de republiek. Ook in het door de Geallieerde bezette gebied schonken velen trouwens grote sommen aan het Indonesische Rode Kruis en betaalden talrijke Chinezen vrijwillig belasting aan de Republiek.

De Chinese zakenlieden in het geallieerde gebied moesten echter wel handel drijven met de Nederlanders. Anders zouden zij economisch te gronde zijn gegaan. Op dezelfde wijze handelden zij in het door de republiek beheerste gebied met Indonsische instanties. Doch hierop werd weinig gelet. De republikeinen achtten de Chinezen in de geallieerde streken niet-neutraal en verhaalden dit op hen, die in de republikeinse gewesten woonden. Aldus maakte bij de Chinezen het gevoel van sympathie voor de republiek langzamerhand plaats voor vrees en zorg. De beter gesitueerden trachtten zich met geld verlof te verschaffen het republikeinse gebied te verlaten. Uiteraard is het aantal van hen, die inderdaad op Nederlands gebied zijn toegelaten, zeer gering: de Nederlandse regering kon niet toelaten, dat de steden in haar gebied, waar voedsel en woningen nog geenszins overvloedig zijn, te dicht bevolkt worden.

Weliswaar hebben hoge republikeinse autoriteiten de misdaden tegen Chinezen nooit in de hand gewerkt of goedgekeurd, doch zij hebben niet de stappen gezet, die zulke misdaden hadden kunnen doen eindigen. De oorzaak hiervan zijn een groot gebrek aan gezag van de republikeinse regering en de vaak voorkomende onmogelijkheid, orders, die zij gegeven had, te doen uitvoeren.

Na de Japanse overgave hoopten de Chinezen op de spoedige komst van geallieerde troepen, die orde en veiligheid zouden kunnen garanderen. Deze troepen kwamen echter in te geringe getale en te laat. De Engelsen begingen daarenboven de fout, Brits-Indische Mohammedaanse soldaten te zenden. Dezen maakten gemene zaak met de eveneens Mohammedaanse Indonesiërs, en de Chinezen werden daarvan het slachtoffer.

Beestachtigheden tegen Chinese vrouwen.

Op vele plaatsen plunderden of verwoestten inlanders huizen. In Tangerang, ongeveer 20 km. van Batavia, werden van 1 tot 5 Juni 1946 28 gevallen van brandstichting geconstateerd, waarbij de Chinese bewoners in de vlammen omkwamen.

In alle dorpjes rond Tangerang werden Chinezen beroofd en op ruwe wijze vermoord. In het plaatsje Panggang werden een man van 71, een meisje van 20 en een kind van 3 jaar levend verbrand.

De beestachtige wreedheden, welke Indonesiërs tegenover Chinese vrouwen beginnen, kunnen niet in woorden worden weergegeven. Misbruik en moord gingen in de regel samen. Te Bajoer wierp men een meisje in het bijzijn van haar vader in de vlammen. Te Sepatan ontrukte men aan een Chinese moeder haar baby, die in het vuur geworpen werd.

Hoeveel vrouwen het slachtoffer van Indonesische brutaliteit geworden zijn, is niet nauwkeurig te zeggen, daar de meesten er angstvallig over zwijgen. Vele Indonesiërs dwingen Chinese meisjes met hen te trouwen. In Buitenzorg eiste een 70-jarige Javaan, Hadji Salib, een meisje van 20 jaar voor zich op. Toen haar vader dit weigerde, werd hij neergeschoten. Ook maakt men er 'n gewoonte van, Chinese vrouwen te ontkleden en in het publiek te mishandelen.

Wel degelijk hebben officiële instanties sommige gruwelen ondernomen of toegelaten. De overval van 18 September 1946 op de Chinnezen in Bagan-Si-Api-Api voerden 4000 republikeinse zeesoldaten, 450 leden van het republikeinse leger en een aantal republikeinse politie-agenten uit; onder soortgelijke omstandigheden vielen in Januari van dit jaar 250 Chinezen te Palembang door slachting en verbranding.

Dit alles geschiedt niet slechts spontaan doch ook volgens een wel-overlegd plan. Vermoedelijk zal de republikeinse regering niet gaarne alle onmenselijkheden van haar onderdanen bekend willen maken. De betrokkenen houden deze verborgen, zodat de wereld-pers en de wereld-opinie over de verschrikkelijke voorvallen blijven zwijgen en niet kunnen opkomen tegen beweringen als die van het republikeinse ministerie van voorlichting, dat in Juli en Augustus 1947 nog verklaarde, dat de terreur van de Indonesiërs slechts een uitvloeisel was van de binnenkomst der Nederlanders. Zulk een verklaring is een ernstige verdraaiing van de feiten.

AGENDA

BIOSCOPEN:

WEST-END: „Los Amores de un Torero" 7 en 9 uur.

ROXY: Opvoering „Magnolia" 8.30 pm.

CINELANDIA: „El Ahijado de la Muerte" 8 uur.

CULTUUR CENTRUM: Tentoonstelling Amerikaanse schilderkunst; dagelijks 4.30 tot 7 uur en Zondag 10.30 — 12 uur am.

WIT GELE KRUIS: De dienst van wijkverpleging wordt tot en met 18 Januari as. waargenomen door Zuster Langemeyer, Pasanggrahan, telefoon 1227.

APOTHEKEN: De avonddiensten tot en met 16 Januari as. worden waargenomen door: Botica Wilhelmina (Punda), Hendrikplein 7, telefoon 2380 en door Botica Central (Otrabanda), Bredestraat 45, tel. 2281.

CUROM:

Woensdag: 18.30 Muziek voor kinderen; 18.50 Dinermuziek; 19.20 Uitzending in het Papiamentu; 19.35 Latijns-Amerikaanse muziek, ons aangeboden door de firma La Bonanza; 20 Nieuws; 20.15 Symph. Jazz; 20.30 „Holland Calling"; 20.45 Quarteto Acapulco; 21.30 De wereld schrijft; 21.35 Zuidamerikaanse muziek, ons aangeboden door de firma Hurtado; 21.55 Het voornaamste nieuws.

Donderdag: 12 Programma-overzicht; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 15 minuten met Marek Weber.

PERSMENSEN NAAR NEDERLAND.

Een Aneta telegram van hedenmorgen meldt dat de heren Luis H. Daal van de La Prensa en Willem van Eyk van het Weekblad Curaçao, alsmede de heer Ad. Versney van de „Amigoe di Curaçao" naar den Haag zullen gaan, ter bijwoning van de Ronde Tafel Conferentie. Het telegram voegt eraan toe dat de heer Ad. Versney als algemeen vertegenwoordiger van de Curaçaose pers gaat.

[Wij delen mede, dat de heer Versney pas morgenochtend om half tien vertrekken zal. Red].

STICHTING VOLKS-UNIVERSITEIT VAN CURAÇAO.

Maandagavond werd ten huize van de heer J. R. Quast een vergadering gehouden, waarin de pers inlichtingen verkreeg over het initiatief tot stichting van een volksuniversiteit. Aan het prospectus ontlenen wij het volgende:

Volgens voorbeeld van Nederland heeft de debatteerclub Unitas het initiatief genomen tot het oprichten van een Volksuniversiteit op Curaçao. Hun initiatief werd gaarne gesteund door een groep intelectuelen, die in samenwerking met Unitas enige inleidende besprekingen hebben gevoerd en een werkprogram hebben ontworpen.

In 1913 werd de eerste V.U. opgericht te Amsterdam, spoedig gevolgd door andere steden. De oprichters stelden zich ten doel om het verstandelijke, zedelijke en maatschappelijke peil van het volk in de ruimste zin, te verbeteren. Echter met in achtneming van de Universiteitsgedachte van algemeenheid en samenhang. De V.U. bevordert algemene ontwikkeling in de ruimste zin; wil echter geen bestaande privé-cursussen concurrentie aandoen, streeft geen vakopleiding of diplomajacht na en onthoudt zich van een bepaalde politieke of religieuze kleur. Als basis van ontwikkeling hebben de oprichters voor Curaçao gekozen: Mulo-ontwikkeling.

De V.U. organiseert cursussen van 6 tot 15 lesuren met uitnemende docenten. Verder aparte avonden, waarop één afgerond onderwerp wordt behandeld. Aangezien alle docenten zich ermee accoord verklaren om voorlopig af te zien van een honorarium, kan het cursusgeld zo laag mogelijk blijven. Dit is ook in overeenstemming met de Volksuniversiteitsgedachte, waarbij het financiële geen belemmering mag zijn voor deelname. De aparte ontwikkelingsavonden zijn voor de leden gratis, voor andere belangstellende tegen een zeer lage entree.

Het bestuur wordt gevormd door een College van Regenten van 7 leden, nl. Voorzitter J. R. Quast, ondervoorzitter — Drs. B. C. E. van Grevenbroek, secretaresse — Mevr. H. Goudeket-Kats, penningmeester — C. M. Edel van Twisk, commissarissen — J. van Troon, C. F. Zebregs (Frater Canutus), H. Salas. Het dagelijks bestuur bestaat uit: voorzitter, ondervoorzitter met secretaresse vormen het secretariaat, en penningmeester.

Hiernaast bestaat er een **Raad van Bijstand en Advies.**

De Inspecteur van het Onderwijs Dr. W. J. Goslinga heeft zich bereid verklaard voorzitter van deze raad te zijn.

WAT EN HOE LAS CURACAO?

In de maand December waren de uitleencijfers over de maand December van de gouv. Bibliotheek als volgt: Studieboeken 210; Romans 925; Kinderboeken 1071; Totaal 5206.

Studieboeken (gespecificeerd):

Algemeen 8; Wijsbegeerte-Psychologie 16; Godsdienst 5; Geschiedenis 51; Aardrijkskunde 2; Sociale wetenschappen 11; Onderwijs 5; Recht 9; Wis- en Natuurkunde 5; Plant- en Dieskunde 3; Geneeskunde 2; Hygiëne- Sport- Spel 19; Technische wetenschappen 10, Landbouw 1; Muziek-Toneel 5; Beeldende Kunsten 10; Taalkunde 6; Letterkunde 12.

Romans. Engelse 216; Spaanse 13; Franse 2.

DE CURAÇAOSE WINKELWEEK.

In de commissie van de Curaçaose Vereniging voor de Handel, welke op zich heeft genomen de organisatie van de Winkelweek te houden ter gelegenheid van het as. regeringsjubileum van Hare Majesteit de Koningin, hebben de volgende heren zitting: R. Henriquez, F. Vreugdenhil, A. R. de Rooy, E. Spritzer, S. Pimsler, Ch. Gomez Casseres, I. Cardoze, Ch. Debrot, C. Delvalle.

Wereldnieuws

KONING LEOPOLD NAAR HAVANA.

Koning Leopold van België heeft passage besproken aan boord van het stoomschip „Sommelsdijk" van de Holland Amerika Lijn, die op 17 Januari as. uit Rotterdam zal vertrekken.

De koning zal op 20 Januari te Lissabon aan boord gaan, teneinde een vacantiereis te ondernemen naar Havana.

DE ONLUSTEN IN GRIEKENLAND DUREN VOORT.

Een bericht in het nieuwsblad „Vradyni" meldt, dat er bewegingen gaande zijn, welke doen denken aan buitenlandse militaire eenheden. Deze bewegingen worden geconstateerd in Albanië, en rukken op naar het Noordwestelijke hoek van Griekenland. Het bericht zegt, dat er legerwagens op ongebruikelijke wijze worden waargenomen, komende van Delvino en Santa Quaranta in de richting van Albanië.

Deze legerwagens vervoeren voorraden voor de guerrila's, die in het gebied van Philiates opereren. In dit gebied worden schermutselingen gemeld tussen Griekse troepen en guerrilla-benden. De artillerie der guerrilla's vuurt weder op Konitsa. De regeringsstrijdkrachten hebben kans gezien 15 dorpelingen, die met geweld door de guerrilla's zijn ontvoerd, te bevrijden, in het gebied van Kozane.

MEN HEEFT ER AANDACHT VOOR.

De Peruaanse Ambassade te Londen deelt mede, dat de recente verklaring van de Peruaanse minister van Buitenlandse Zaken, omtrent de gevolgen van het Marshallplan voor Latijns Amerika, onder de Britse autoriteiten en leden van het Parlement zijn verdeeld geworden.

Ambassadeur Fernando Berckemeyer heeft gezegd, dat hij persoonlijk een afschrift hiervan aan Bevin heeft overhandigd en dat er verschillende andere copieën circuleren onder personen en organisaties die in nauw contact staan met de Anglo-Latijns Amerikaanse aangelegenheden. Ook de Time heeft een korte weergave gegeven van de verklaring der Peruaanse Minister van Buitenlandse Zaken en legde vooral de nadruk op de emigratiequaestie.

WACHTDIENSTEN. C.P.I.M.

Woensdag.

C.S.M.

Telegram Afdeling: tel. 307, na 23 uur M. v.d. Water, tel. 553.

Personeel Afdeling: L. A. Lemmens, Bernhardlaan 2, tel. 272.

Materialen Afdeling: M. Plaisier, Hotel CPIM, kamer 60, tel. 843—844.

Rederij: H. B. van Henegouwen, tel. 246.

Scheepsagentschap: 8 — 23 uur Office, tel. 458—551; 23 — 8 uur P. C. Heitlager, tel. 288.

Dok Afdeling: J. Kraan, tel. 228.

Het M.G. schrijft geschiedenis

Philips bouwde clandestien zender „Herrijzend Nederland"

Het „Militair Gezag" heeft een overzicht gegeven van zijn werkzaamheden gedurende de periode van 14 September 1944, de datum waarop de eerste belangrijke gemeente van Nederland, met name Maastricht, werd bevrijd en 4 Maart 1946, de datum waarop de bijzondere staat van beleg is geëindigd.

Hoewel in de inleiding wordt gesproken van een „beknopt overzicht", is het geschrift een lijvig boekwerk geworden van meer dan 675 bladzijden plus de nodige bijlagen.

Het M. G. is een instituut geweest dat veel critiek heeft ondervonden. Voor een deel terecht: het heeft fouten gemaakt. Dat was echter te voorzien. Hoe zou men van een uit de grond gestampte organisatie, die nimmer was opgezet voor de vervulling van een zo omvangrijke en langdurige taak anders kunnen verwachten. Doch ondanks de gemaakte fouten en ondanks de vele critiek heeft het M. G. er steeds naar gestreefd, aldus de voormalige chef van de staf M.G., de luit.-generaal Mr. H. J. Kruls in een „Woord ter inleiding", om te dienen en in een der moeilijkste periodes van onze geschiedenis het Nederlandse volk een grote dienst bewezen. Slechts weinigen hebben een helder inzicht in datgene, wat het M.G. gedaan heeft om zijn grote door de regering en de geallieerde legerleiding verstrekte opdracht uit te voeren.

Het is daarom goed, dat een beschrijving van de werkzaamheden thans is verschenen, ook al is de staf o.i. soms wat al te uitvoerig behandeld. Bij lezing krijgt men respect voor het uitgebreide werk, dat op velerlei terrein werd verricht. Met als eerste taak handhaving van de openbare rust en orde, is de invloed van het M.G. gecompliceerd geworden door de omstandigheid, dat Nederland grotendeels door geallieerde strijdkrachten moest worden bevrijd. Dit optreden der geallieerden bracht het nemen van allerlei bijzondere maatregelen mede. Bovendien was de toestand van ons land zodanig, dat zeer omvangrijke buitenlandse hulp in de vorm van levensmiddelen, brandstoffen enz., noodzakelijk was, zodat ook uit dien hoofde nauwe samenwerking was geboden. Er was daarom een verbindingsorgaan nodig tussen de Nederlandse civiele organen en de geallieerde leger-autoriteiten, aldus „De Maasbode".

Met deze hoofdtaak was het M.G. belast, dat reeds in Mei 1943 200 man telde, met 740 personen de overtocht naar het continent maakte en met inbegrip van alle opgerichte bestuursinstanties uiteindelijk ruim 33.000 personen aan burger- en militair personeel heeft geteld.

Het boekwerk tracht van elke functie door het MG verricht een algemeen beeld te geven. Het gaat hierbij niet om de vraag hoe men zich bij de voorbereidingen te Londen, gedacht heeft de aan de orde komende problemen op te lossen, maar hoe deze tenslotte in werkelijkheid zijn opgelost. Vele maatregelen van het M G. waren noodmaatregelen, droegen een voorlopig karakter, waren incidenteel of hadden veel weg van een improvisatie, omdat tengevolge van de mislukking van de doorstoot bij Arnhem, de plannen in Engeland voorbereid, slechts ten dele konden worden uitgevoerd.

Het in een twaalftal uitgebreide hoofdstukken ingedeelde werk is een rustige bestudering waard, omdat het een schat van voor de geschiedenis belangrijke gegevens bevat naast waardevol cijfermateriaal. Het is echter moeilijk om in het kort bestek van een beknopt krantenartikel een uitgebreid geschrift te behandelen, voor welks uitgifte de thans nog heersende papierschaarste blijkbaar niet heeft gegolden.

We volstaan daarom met het vermelden van enkele interessante gegevens.

Illegale persoonsbewijzen.

Toen het Zuiden was bevrijd, werd besloten tot verplichte inlevering door alle gemeentebesturen van de nog voorradige blanco persoonsbewijzen en rijkszegels. Langs een grote omweg kwamen deze via de illegale beweging in het nog te bevrijden gebied in het bezit van onderduikers.

Behalve België had ook Zuid-Nederland van bombardementen met V1 en V2 projectielen te lijden. Van 16 Januari 1945 — 1 Maart 1945 hadden in Zuid-Nederland met uitzondering van Nijmegen 347 inslagen plaats, waarbij 174 personen werden gedood, 149 zwaar- en 404 lichtgewond, terwijl meer dan 1000 percelen vernield of beschadigd werden.

Om een juist beeld te geven van de vernielingen der wegen in Oost-Brabant en Limburg o.m. als gevolg van het intensieve militaire verkeer i.v.m. het Duitse tegen-offensief, zij vermeld, dat de geallieerden begin Maart 1945 10.000 man personeel hadden te werk gesteld voor het verrichten van reparaties aan deze wegen.

Bij de subsectie radio van het M.G. was in September 1944 volgens ondergrondse berichten bekend geworden, dat in het laboratorium van Philips een omroepzender voor een golflengte van 400 m. gereed stond, welke binnen enkele uren bedrijfsklaar kon worden gemaakt. Teneinde de Duitsers had men voorgewend dat het een projectiemateriaal met zendlampen gold. Op 3 October 1944 kon reeds met de uitzendingen van „Herrijzend Nederland" worden begonnen.

Men was aanvankelijk van plan in het bevrijde gebied zilveren munten in omloop te brengen. Toen in Maastricht geallieerde betaalmeesters de hun verstrekte munten gebruikten voor het betalen der troepen, was het resultaat van dit experiment, dat de aanlokkelijke munten hun weg vonden naar zilversmeden, die er armbanden, broches e.d. van maakten. Er werd plm. ƒ 2 millioen aan zilvergeld in omloop gebracht. Wat niet tot sieraden werd gemaakt, werd opgepot.

Hoe de mijnen gespaard bleven.

Het tot waanzin gedreven zelfvertrouwen en de verbijsterende zelf-overschatting van de Duitser hebben — tot geluk van ons — onze steenkolenmijnen gered. De Duitsers geloofden, dat hun terugtocht na de aanval van het 9e Amerikaanse leger slechts een tijdelijke zou zijn. Op grond van deze overtuiging werden de mijnen door de Duitsers bij hun terugtocht niet vernietigd, zodat zij in September 1944 in ongehavende toestand werden aangetroffen.

Gedurende de winter 1944—45 werkten in het bevrijde Zuiden 23.000 personen voor de geallieerden. Na de bevrijding van geheel Nederland is dit opgelopen tot pl.m. 80.000.

Met ingang van 1 Juni 1944 werden nieuwe postzegels in gebruik gesteld. Deze werden in Engeland aangemaakt tot een bedrag van ƒ 2.103.750. De eerste zendingen werd in December 1944 te Eindhoven ontvangen. Wat de telefoonverbindingen aangaat, was de in Nederland door de Duitsers vernielde apparatuur gelijk te stellen aan de capaciteit van een telefooncentrale met 65.000 aansluitingen.

Op 30 April 1945 had de eerste ontmoeting te Velp plaats met de heer Louwes, directeur-generaal van de voedselvoorziening. De geallieerde autoriteiten hadden met de Duitsers zijn vrijgeleide verzekerd. Dit moment was het begin van het einde. Ir. Louwes deelde mede, dat het distributie-apparaat van het Westen intact was en dat hij in staat was de import te distribueren. Deze mededeling was een openbaring.

Voordat op 5 Mei admiraal Dönitz order had gegeven de wapenen te strekken, hadden vliegmachines een 10-daagse voorraad over het Westen uitgegooid, waren Canadese vrachtauto's met voedsel door het frontgebied gegaan, stond Wageningen vol met voorraden, waren uit het Noorden diverse aardappelzendingen onderweg, zodat tien dagen na de bevrijding met de distributie van 1800 calorieën voedsel per persoon kon worden begonnen, nadat dit op 29 April nog ver beneden de 500 was.

Bij de zuivering van de Nederlandse politie moesten op een aantal van 18.059 er 2478 of 13,72 pct. worden verwijderd. (In Groningen van de 401 man 125.) In Drenthe, de kleinste provincie, beliep het aantal gearresteerde politieke delinquenten ongeveer 10.000 of 10 pct., van het totaal van geheel Nederland.

Bij de opsporing van door politieke delinquenten verduisterde goederen werd alleen in Amsterdam voor niet minder dan ƒ 5 millioen opgespoord. Het samenbrengen van geïsoleerde graven van Duitsers op Nederlands grondgebied leverde een totaal van naar schatting 2500 op.

In het boekwerk treft men voorts uitvoerige gegevens aan over de acties van de H.A.R.K. en het V.H.K., in Juni 1943 opgericht en gerecrueteerd uit Nederlandse vrouwen in Engeland van Nederlandse afkomst; de woonachtig en Britse vrouwen massale hulpverlening door de U.V.V., die in Juli 1945 200 afdelingen telde, treft men er eveneens in aan.

Vermeldenswaard is ook de lijst, vermeldende de data van de bevrijding van alle Nederlandse gemeenten.

Terloops worden in het geschrift de conflicten met de illegaliteit aangestipt; in het Zuiden dreigde er daardoor een chaos. Met de commissarissen der Koningin had men moeilijkheden i.v.m. benoemingen van burgemeesters, omdat dezen soms voor het treffen van bepaalde maatregelen in een gemeente vereist waren. Dat conflicten tussen M.G. en de Regering ook zijn voorgekomen is een bekend feit, hoewel deze in dit boekwerk zeer op de achtergrond worden gehouden. De laatste dagen is hierover in de pers een en ander te doen geweest, waarbij vooral de remmende invloed van het M.G. in het geding werd gebracht om de Regering uit Londen spoedig naar de bevrijde Zuidelijke provincies over te brengen.

Hoewel zodoende de critiek op het M.G. ook thans nog niet is gestild — zelfs over de kosten van dit geschrift, waarmede ƒ 60.000 gemoeid zou zijn, is reeds gediscussieerd — toch vormt dit boekwerk een belangrijke bijdrage voor het vastleggen van de geschiedenis uit die voor ons land zo moeilijke jaren.

De Toestand der Katholieken in Litauen

Van de vele landen, die liggen achter het ijzeren gordijn en onder Sovjetheerschappij staan, is Litauen wel één, die het meest vergeten is geraakt, vooral ook omdat slechts zeer spaarzaam berichten uit dit voor 95 pct. katholieke land naar het Westen doorsijpelen.

Een speciale correspondent van het K.N.P. is er thans in geslaagd, betrouwbare gegevens over het Katholieke leven in dit land te verkrijgen. Daaruit blijkt, dat vooral sinds December 1946 door de houding der Russische autoriteiten de toestand der Litause katholieken ondragelijk is geworden. In dit practisch geheel Katholieke gebied, dat een oppervlakte heeft van 65 vierkante kilometer met ongeveer 3 millioen inwoners is thans nog slechts één seminarie geopend met 150 studenten. Doch deze ontvangen geen levensmiddelenkaarten, geen water en geen electriciteit. Enige maanden geleden kwam de geheime politie van Rusland en dwong de priesters en studenten onder lichamelijke mishandeling verklaringen te tekenen, dat zij zich schuldig hadden gemaakt aan spionnage.

De kerken en priesters moeten grote geldsommen aan de staat betalen. Als men nagaat, dat een ambtenaar ongeveer 700 roebel per maand verdient, dan zeggen de volgende bedragen genoeg: de kathedraal van Kannas moet 45.000 roebel, die van Panewezijs 40.000 roebel betalen. De bedragen, die van de priesters worden geëist, gaan tot 25.000 roebel.

Van een Katholieke pers is geen sprake. Het is de katholieken verboden, kranten, boeken of tijdschriften uit te geven. Op de 100 priesters zijn er gemiddeld 15, die de zielzorg niet meer mogen uitoefenen. Het onrecht, dat Katholieken aangedaan, heeft de gelovigen zich nauwer één doen gevoelen met hun bisschoppen en wanneer het episcopaat dan ook tegen dit onrecht protesteert, wordt hun woord met een grote instemming door de Katholieken begroet als zulks in Nederland het geval was tijdens de Duitse bevolking. Het volk verwacht van zijn bisschoppen, dat zij hun stem verheffen, tegen het onrecht dat hen wordt aangedaan.

In de geschiedenis heeft Litauen, het laatste land van Europa dat het geloof ontvangen heeft, (14e eeuw) veel van de Russen te lijden gehad. Op het eind van de Middeleeuwen strekte het Litause gebied zich veel wijder uit, was tijdelijk als zelfstandig rijk nauw met Polen verbonden, en kwam bij de derde deling van Polen in 1795 onder Russische heerschappen. Sindsdien zijn er voortdurend opstanden tegen de Russen geweest. Wij vermelden die van 1833 en 1863. Tengevolge van de Russische overheersing in Litauen werden hierna de katholieke scholen en zelfs de grote seminaria gesloten en in de periode van 1864 — 1905 was het leven voor de katholieken zeer moeilijk. Er mochten geen kerken meer gebouwd worden, de kruisbeelden langs de weg moesten verdwijnen en zelfs het latijnse letterschrift werd verboden. De Russen wilden er de Orthodoxe Kerk brengen, sloten alle katholieke kloosters en namen deze in beslag voor hun eigen erediensten. Het ligt voor de hand, dat het land onder de Russische invloed veel geleden heeft. In het jaar 1905 brak er in Rusland een revolutie uit, hetgeen ten gevolge had, dat de Russen in Litauen vrijheid van godsdienst moesten geven, zodat er tot aan 1914 betere tijden kwamen. Nadat Litauen op 16 Februari 1918 onafhankelijk was geworden bracht de strijd tegen het bolsjewisme gunstige gevolgen mee, daar de Katholieke Kerk volledige vrijheid genoot. In 1940 echter kwamen de Russen met 1 millioen man in het land en daar de bewoners als katholieken met een West-Europese cultuur niets met de Russen wilden te doen hebben, brak er een sombere tijd aan. De Russen sloten de katholieke scholen en de seminaria; wierpen de priesters in de gevangenis en voerden 40.000 Litauers naar Siberië. Toen in 1941 de oorlog Rusland —Duitsland begonnen was, was het moment gunstig voor een opstand in Litauen tegen het bolsjewisme. Door de „opstandelingen" d.w.z. de regeringspartij, werd de onafhankelijkheid verklaard. In Juli 1944 kwamen de bolsjewisten opnieuw en de periode, die toen aanbrak, vormt de zwartste bladzijde in de Litause geschiedenis. Van de bisschoppen werden er 2 gedeporteerd; een werd er gedood, terwijl veel priesters eveneens gedeporteerd werden. Zo het geheel kapittel van Mgr. Mantpleónis, bisschop van Kaisedoris.

Verdedigingslijn naar voren Gebracht

Oost-Europeanen worden in Tanger geweerd.

Op het vliegveld Sidi Kassim in de internationale zône van Tanger op 18 km. van de stad, staat een Dakota van de Amerikaanse marinevliegdienst. Het is een heel gewone Dakota als zo vele, onopvallend tussen zijn collega's van de Iberia, de Air-France of de Aero-Portuguesa, maar de kleine blauwe rechthoek met de vier zilveren sterren voor op de romp duiden aan dat het hier een dienstvliegtuig betreft van een admiraal-opperbevelhebber van een der Amerikaanse vloten, aldus 'Het Binnenhof'.

In dit geval van admiraal Connolly, opperbevelhebber van de Amerikaanse Middellandse-zee-vloot, die vergezeld van zijn stafchef en een deel van zijn vlootstaf in het begin van deze maand in Tanger aankwam.

Tanger ligt aan de Westelijke poort van de Middellandse zee en de Middellandse zee wordt met de dag meer en meer een Amerikaanse belangensfeer van de eerste orde. En eigenlijk is het feit dat de Amerikanen er een Middellandse-zeevloot op na houden reeds het bewijs dat de oude wereld-zee door de nieuwe wereld niet als vooruitgeschoven stelling in niemandsland maar als haar eerste lijn van verdediging wordt beschouwd. Vroeger, voor de tweede wereldoorlog, hielden de Amerikanen er slechts een divisie of klein eskader oorlogsschepen, bestaande meestal uit een kruiser en een zestal kleine torpedobootjagers, op na voor de Europese wateren als geheel met inbegrip van de Middellandse zee, thans een gehele vloot voor deze zee afzonderlijk op dezelfde wijze als zij een Atlantische vloot en een Pacific-vloot bezitten met een kern van grote vliegkampschepen en zware kruisers en niet gecommandeerd door een ondergeschikte admiraal maar door een zgn. „full-admiral" overeenkomende met de Nederlandse rang van luitenant-admiraal.

Maritieme actie.

Dit alles is van de grootste betekenis voor Europa, omdat Uncle Sam iermede onderstreept, dat hij zijn eerste lijn van verdediging tijdig naar Europa heeft verschoven, d.w.z. op een ogenblik dat West-Europa nog niet in staat is aan een eventuele nieuwe agressie het hoofd te bieden. Evenwijdig met Amerika's diplomatieke en economische actie in en om Europa ontwikkelt de Amerikaanse regering blijkbaar haar militair-maritieme beschermingsactie: iedere week passeren Amerikaanse oorlogsschepen de Straat van Gibraltar in Oostelijke richting, iedere week kan men in de blauwe baai van de Tanger een grote Amerikaanse „fleettanker" voor anker zien gaan en de Yankee-matrozen door de kasbah zien passagieren — trouwens de Tangarijnse barhouders zijn reeds zo op deze veelvuldige bezoeken ingesteld, dat zij vaste reclame-affiches en strooibiljetten hebben laten drukken met „Welcome U.S. Navy" erop. Maar wij verklappen geen geheim, indien wij zeggen dat de Amerikaanse admiraal en zijn staf niet naar Tanger gekomen zijn, omdat zij er de kasbah en de bars zo interessant vinden.

Olierestricties.

Intussen zijn ook verschillende andere maatregelen, waaruit men kan afleiden, dat de Amerikanen het zekere voor het onzekere willen nemen. In de eerste plaats zijn daar de olie- en benzinerestricties. Vloeien die in sommige landen van Europa voort uit deviezengebrek (in Frankrijk b.v.) in de Middellandse zeelanden kan dit zonder meer niet gezegd worden.

In Portugal, dat een goudgerande valuta bezit en bijgevolg zoveel olie en benzine kan kopen als het wil, zijn restricties ingevoerd, hetzelfde in Frans-Marokko, hoewel dit olie en benzine pleegt te kopen tegen hoogwaardige andere mineralen in Spanje niettegenstaande de Bank van Spanje er dollars voor had gereserveerd en zelfs in een vrij deviezengebied als de internationale zône van Tanger, dat om zo te zeggen uitpuilt van de dollars, heeft men benzinerestricties voor de naaste toekomst aangekondigd.

Deze opgelegde restricties worden in het algemeen verklaard door het streven van de Amerikanen om belangrijke voorraden aan te leggen in het Middellandse zeegebied teneinde op alle mogelijkheden voorbereid te zijn, want het Middellandse zeegebied is in de tweede wereldoorlog gebleken de sleutelpositie te zijn (landing in Noord-Afrika, landing in Italië) tot herovering en bevrijding van het Europese continent en van West-Europa in het bijzonder.

Strengere grensbepalingen.

In de tweede plaats zijn de bepalingen om de internationale zône van Tanger binnen te komen belangrijk strenger geworden. Zoals men weet is Tanger krachtens de acte van Algeciras van 1906 en het statuut van 1923 een vrij internationaal gebied, waar oorspronkelijk iedereen van welke nationaliteit ook vrij toegang had.

Op 29 April van dit jaar zijn echter belangrijke beperkingen door het bestuur van Tanger ingevoerd, namelijk kan van ieder binnenkomend persoon, die geen onderdaan is van een der besturende mogendheden een borgstelling van 50.000 Marok. francs worden geëist en kan zonder opgaaf van redenen de toegang werden geweigerd of zo hij op clandestiene wijze de zône is binnengekomen onmiddellijk worden uitgewezen.

Nederlanders kunnen b.v. geheel vrij de zône binnen komen, omdat Nederland tot de besturende mogendheden behoort, hetzelfde geldt voor Amerikanen, Britten, Spanjaarden, Fransen, Belgen, Italianen en Portugezen en natuurlijk voor de Marokkanen zelf, terwijl Zwitsers, Denen, Scandinaviërs e.a. zonder moeite een vergunning krijgen.

Anders is het echter met personen uit Oost-Europese landen, met name uit die welke onder Sovjet-contrôle staan. Bij hen wil men namelijk een scherpe selectie toepassen teneinde te voorkomen dat zekere ondermijnende propaganda alsook wapens worden binnengesmokkeld en aan de inheemse bevolking verkocht. Nauwelijks veertien dagen geleden werd hier een wapensmokkel ontdekt, waarbij zelfs personeel van een der consulaten was betrokken.

Het waren drie kisten met handgranaten, welke men naar Spaans-Marokko trachtte te smokkelen, en sedertdien werd de toepassing van de bepaling scherper.

In deze maatregelen is de Amerikaanse invloed onmiskenbaar, al zulien de overige besturende mogendheden ieder voor zich van dezefde opvatting zijn. Maar is er ook reden voor, want onrust aan de poort van de Middellandse zee is onduldbaar in deze tijden en de beperkende maatregelen brengen overigens de benijdenswaardige vrijheid van Tanger's bewoners en bezoekers niet in het gedrang: Tanger is en blijft een open plek in het oerwoud van dwangbepalingen welke Europa en een groot deel van de overige wereld bedekt en voor wie weet nog hoe lang zal bedekken!